

Trana

Efter en stark ökning och spridning, särskilt efter 1970-talet, häckar tranan numera över i stort sett hela Sverige. Förekommer i olika typer av våtmarker där den kan hitta skyddade boplatser, ofta i kärr och större myrar i skogsmark. Utnyttjar skogsmark för födosök under ungtiden. Förutom eventuella störningar under häckningstid påverkas arten normalt inte negativt av skogsbruksåtgärder. Flyttfågel.

Ekologiska krav

Tranan finns på såväl stora och blöta, som i smärre våtmarker i skogen. Häckningar förekommer i mycket små kärr (ner till åtminstone 0,1 hektar öppen yta) omgivna av skogsmark. Boet läggs i kärrvegetation, helst blött för att undvika att rävar och andra fyrfota rovdjur ska nå boplatser. Förutom i skogskärr eller ute på stora myrområden finns arten vid sänkta sjöar samt vid slättsjöar och dammar i jordbrukslandskapet. Äggen läggs tidigt på våren och ruvningen pågår under cirka 30 dygn. Under ruvningstiden är den störningskänslig. Vid störning lämnar de flesta paren boet på relativt långa avstånd. Efter kläckningen lämnar tranfamiljen snabbt själva boplatserna och födosöker på myrar, i skogsmark eller på jordbruksmark.

Utbredning och regionala skillnader

Tranan förekommer sparsamt men jämnt spridd över hela Sverige. Beståndet har ökat mycket kraftigt sedan 1990-talet.

Indikator på skyddsvärd skog

Saknar signalvärde för skyddsvärda skogsmiljöer.

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Lokalt kan störningar under botiden leda till att häckningar spolieras.

Behov av hänsyn – allmänt

I normalfallet är god miljöhänsyn tillräckligt. Hänsyn ska främst tas mot boplatser så att störning under ruvningstiden undviks.

Miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder

- Undvik skogsbruksåtgärder (föryngringsavverkning, gallring, markberedning, plantering, röjning osv) i närheten av boplatser (ca 200 m) i samband med ruvningen under perioden 1 april–31 maj (södra Sverige) respektive 15 april–15 juni (norra

Sverige).

- Lämna funktionella kantzoner mot gölar, myrar och andra tänkbara häckningsplatser.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Restaurering av våtmarker i skogslandskapet gynnar i många fall arten.

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

Häckande trana är inte i behov av områdesskydd eller frivilliga avsättningar.

Skogsvårdslagstiftningen

- Lämna skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som myrar och sjöar, äldre skog på uddar och öar i vatten och myrmarker m.m. (SKSFS 7:17).
- Lämna en skyddszon utmed sjöar, vattendrag m.m. oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).
- Markbered inte i skyddszoner mot sjöar, vattendrag eller våtmarker (SKSFS 7:29).

Lästips

Artfakta för trana. ArtDatabankens webbplats,
<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100065>.

Swanberg, P. O. & Bylin, K.1993. Tranan – studier i den euroasiatiska tranans biologi. Sveriges ornitologiska förening.

Populationsstorlek: 30 000 par

Populationsutveckling:

1980–2012: ökning 200 %

2001–2012: ökning 35 %

Rödlistestatus 2015: Livskraftig (LC)

Fågeldirektivets Bilaga 1: Ja

